

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

53.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 5-го Июля — 1838 — Wilno. Wtorek. 5-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В и л ь н а.

1-го числа сего мѣсяца, празднуемъ былъ въ нашемъ городѣ Высочайшій день рожденія Ея Императорскаго Величества, Государыни Императрицы Александры Феодоровны.

Въ 10½ часовъ утра, Его Сіятельство Г. Вилеискій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Вилостокскій Генералъ Губернаторъ, принималъ поздравленіе отъ Духовенства, Дворянства, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Купечества. Послѣ того Его Сіятельство отправился въ Церковь первокласнаго Св. Духова Монастыря гдѣ въ присутствіи Гг. Генераловъ, Чиновниковъ и многочисленнаго стеченія обывателей совершена Божественная Литургія и воспѣто благодарственное молебствіе съ провозглашеніемъ многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Императорскому Дому.

Въ 3 часа по полудни данъ Г. Военнымъ Губернаторомъ большой обѣдъ, къ которому приглашены были Гг. Генералы, высшіе Военные и Гражданскіе Чиновники и почетнѣйшее Дворянство.

Къ вечеру въ 7 часу, Его Сіятельство Г. Военный Губернаторъ, отправился на Антокольскую площадь Св. Петра, гдѣ былъ большой съѣздъ и при многочисленномъ собраніи народа, дано было представленіе Вольтижерами.

Вечеромъ площадь, гульбища и окрестныя строенія, равно какъ и весь городъ, блистательно иллюминаціею заключали торжество того, столь для всѣхъ радостнаго дня.

Санкт-Петербургъ, 25-го Іюня.

17-го числа Іюня, Государь Императоръ, прибывъ въ Варшаву въ первомъ часу по полудни, остановился въ Лазенковскомъ дворцѣ. 18-го Іюня въ восемь часовъ утра, Его Величество изволилъ дѣлать смотръ 4-му Пѣхотному Корпусу и сверхъ того дивизиону Жандармскаго полка, Сборному Линейному и Сборному Донскому Казачьимъ, Закавказскому Конно-Мусульманскому и Кавказскому Конно-Горскому полкамъ съ батареею Донской артиллеріи.

Въ семь часовъ по полудни, Его Императорское Величество осматривалъ цитадель.

19-го Іюня въ 9 часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ принимать въ Лазенковскомъ дворцѣ представленіе Административнаго и Государственнаго Совѣтовъ.

Послѣ того слушалъ обѣдню въ Греко-Россійскомъ кафедральномъ соборѣ, при входѣ въ который былъ встрѣченъ Преосвященнымъ *Антоніемъ*, Викар-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Дня 1-го т.е. мѣсяца, obchodzony był w naszymъ mieście Wysokiej uroczystości dzień urodzin NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI ALEXANDRY FEDORÓWNY.

O pół do 11-tej z rana, Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał Gubernator, przyjmował powinszowania Duchowieństwa, Dworzaństwa, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Kupców. Potém Xiążę Jego Mość udał się do Cerkwi pierwszej klasy Sw. Ducha Monastéru, gdzie w obecności PP. Jenerałów, Urzędników i liczного zgromadzenia Obywateli odprawiona Msza Święta i dziękczynne modły z odśpiewaniem długich dni NAJJAŚNIEJSZYM CESARSTWU Ich Mość i całemu NAJJAŚNIEJSZEMU CESARSKIEMU DOMOWI.

O godzinie 3-ciej z południa, P. Wileński Wojenny Gubernator dał wielki obiad, na który zaproszeni byli PP. Jenerałowie, Wyżsi wojskowi i cywilni Urzędnicy, tudzież znakomitsze Dworzaństwo.

Pod wieczor, o godzinie 7-ej, Jaśnie Oświecony P. Wojenny Gubernator udał się na Antokolską równinę Sw. Piotra, gdzie był wielki zjazd, i przy licznie zgromadzonym ludu dane było widowisko sztuk woltyżerskich.

Wieczorem plac, miejsce przechadzek i okoliczne budowy, jako też całe miasto, świetną illuminacyą zakończyły uroczystosć dnia tego, tak dla wszystkich radośnego.

Sankt-Petersburg, 25-go Czerwca.

D. 17 go Czerwca, CESARZ JEJ MOŚĆ, przybywszy do Warszawy o pierwszej z północy, stanął w pałacu Łazienkowskim. 18-go Czerwca, o godz. 8-ej z rana NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył czynić przegląd 4-go Korpusu Piechoty i nadto dywizyonu półku żandarmów, zbiorowego liniowego i zbiorowego Dońskiego kozackich, Zakaukaskiego konno-Muzułmańskiego i Kaukazkiego konno-Goralskiego półków z baterią Artylleryi Dońskiej.

O godzinie 7-ej z południa, JEJ MOŚĆ CESARSKA oglądał cytadelę.

19-go Czerwca o godzinie 9-ej z rana, CESARZ JEJ MOŚĆ raczył przyjmować w pałacu Łazienkowskim przedstawienie Rady Administracyjnej i Rady Stanu.

Potém słuchał mszy w Greko-Rossyjskim Katedralnym Soborze, u drzwi którego spotkany był przez Najprzewielebniejszego *Antoniego*, Biskupa Wikaryu-

нымъ Епископомъ Варшавскимъ, со крестомъ и святою водою. По окончаніи обѣдни, Его Величество, вмѣстѣ съ Эрцъ-Герцогомъ Фердинандомъ, присутствовалъ въ лагерѣ у развода Азовскаго пѣхотнаго полка.

Послѣ развода, объѣзжая лагерь 10-й, 11-й и 12-й Пѣхотныхъ дивизій, Государь Императоръ изволилъ останавливаться при каждомъ полку.

Въ четыре часа по полудни были приглашены къ обѣденному столу Его Величества Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ, всѣ военные Генералы и полковые Командиры, также высшіе чины гражданскаго вѣдомства.

Въ шесть часовъ многочисленная публика собралась въ Лазенковскомъ паркѣ. Въ этотъ день дано было представленіе въ открытомъ театрѣ. Паркъ былъ иллюминированъ.

Къ одиннадцатому часу, Государь Императоръ, въ сопровожденіи Генералъ-Фельдмаршала, изволилъ отправиться для ночлега въ лагерь.

20-го Іюня въ шесть часовъ утра, Его Величество изволилъ произвести ученіе дивизіямъ 4-й легкой кавалерійской и сводной иррегулярной, и совершенно былъ онымъ доволенъ.

Изъ Фюрстенштейна пишутъ, отъ 18 (30) Іюня: „Сего Іюня 15 (27) числа прибылъ сюда Его Королевское Высочество Наслѣдникъ Принцъ съ Супругою, а сегодня ожидаютъ Его Величества Короля Прускаго. — Его Величество остановится въ городѣ Фрейбургѣ, отстоящемъ отъ Фюрстенштейна въ полу-миль.

Здоровье Государыни Императрицы ежедневно улучшается. — Ея Высочество Великая Княжна находится въ вожделѣнномъ здравіи.” (С. П.)

Высочайшею Граматою отъ 4 Іюня, Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генералъ-Маіоръ *Севастьяновъ*, Всемиловѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени*.

— Высочайшею Граматою, 6-го Іюня Всемиловѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Станислава 2-й степени*, состоящій при Вице-Канцлерѣ для особыхъ порученій, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Михайловъ*. (Р. И.)

— Секретарь Совѣта Одесскаго Института Благородныхъ дѣвицъ, Коллежскій Ассессоръ *Писаренко*, Всемиловѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 3-й степени*.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Исправляющаго должность Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго, Всемиловѣйше пожаловать изволилъ, въ 24 день Мая въ Потсдамѣ, служащаго при Министрѣ Статсъ-Секретарѣ Царства Польскаго чиновникомъ для порученій Титулярнаго Совѣтника *Павлигинскаго*, въ Коллежскіе Ассессоры.

— Оберъ-Аудиторъ Штаба Главнаго Командира Кронштадтскаго порта, Чиновникъ 9 класса *Поликарповъ*, Всемиловѣйше пожалованъ въ восьмой классъ, со старшинствомъ со дня выслуги узаконенныхъ лѣтъ въ настоящемъ классѣ.

— Состоящій при Московскомъ Военномъ Генералъ-Губернаторѣ Академикъ Императорской Академіи Наукъ, Статскій Совѣтникъ *Гамель* (Іюня 3), Всемиловѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Директоръ Московской Дорожной Комиссіи, Статскій Совѣтникъ *Горгаковъ* и Надворные Совѣтники, Уздѣные Предводители дворянства: Клинскій *Фонъ-Визинъ* и Бронницкій *Руницъ*, Всемиловѣйше пожалованы (4 Іюня): *Горгаковъ* въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, а *Фонъ-Визинъ* и *Руницъ* въ Коллежскіе Совѣтники.

— По представленію Министра Народнаго Просвѣщенія, Всемиловѣйше повелѣно Помощника Попечителя Харьковскаго Учебнаго Округа, Статскаго Совѣтника Графа Александра *Панина*, опредѣлить Членомъ Главнаго Правленія Училищъ, съ пожалованіемъ его, согласно удостоенію Комитета Министровъ, за отлично-усердную службу, въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, а Помощникомъ Попечителя Харьковскаго Учебнаго Округа быть Директору Училищъ Полтавской Губерніи, Коллежскому Совѣтнику Князю *Цертелесу*.

— Его Императорское Величество, проѣзжая въ минувшее лѣто изъ Ст. Петербурга по Бѣлорусскому тракту, замѣтилъ лѣса, на ономъ растущіе, въ безпорядочномъ видѣ, и въ слѣдствіе того Высочайше повелѣть соизволилъ: лѣса сѣи, если они казенные, горьлыѣ немедленно вырубить, валежникъ подобрать и привести всю дорожную полосу въ приличный видъ; если же они помѣщичьи, то по сношенію съ глав-

ша Варшавскаго, зъ Кръжемъ іі свяченою водою. По сконченной мшы, НАЙЯСНІЕШЫ ПАН, razem z Arcy-Xięciem Ferdynandem, znajdował się w obozie na paradzie zmiany straży Azowskiego pólku pieszego.

Po paradzie zmiany, objeżdżając obóz 10-ej, 11-ej i 12-tej dywizyj pieszych, CESARZ Jego Mość raczył zatrzymywać się przy każdym pólku.

O godzinie 4-tej z południa zaproszeni byli na obiad do stołu Jego CESARSKIEJ MOŚCI Arcy-Xięże *Ferdynand*, wszyscy wojskowi Jenerałowie i Dowódcy pólków, tudzież wyżsi Urzędnicy władz cywilnych.

O godzinie szóstej, nader liczna publiczność zebrała się w parku Łazienkowskim. Tego dnia dane było widowisko na teatrze pod otwartym niebem. Park był illuminowany.

Przed 11-tą, CESARZ Jego Mość, w towarzystwie Jenerała Marszałka Polnego, raczył wyjechać na noc do obozu.

20-go Czerwca o godzinie 6 ej rano, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył odbywać ćwiczenie 4-ej dywizyi jazdy i połączzonej nieregularnej, i zupełnie był niem zadowolony.

Z Fürstensteinu donoszą pod 18 (30) Czerwca:

„D. 15 (27) t. Czerwca przybył tu Jego Królewska Wysokość Xiążę Następca z Małżonką, a dzisiaj oczekują Najjaśniejszego Króla Jego Mości Pruskiego. J. Kr. Mość zatrzymać się w mieście Freiburgu, o pół mili od Fürstensteinu.

Zdrowie CESARZOWEJ JEJ MOŚCI codziennie się polepsza. — JEJ WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNICZKA znajduje się w pożądanym zdrowiu. (P.P.)

Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 4-m Czerwca, Jenerał-Major Korpusu Inżynierów Dróg Komunikacyi *Sewastjanow*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 2 go stopnia*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 6-go Czerwca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Stanisława 2 go stopnia*, zostający przy Vice-Kancelerzu do szczególnych poleceń, Rzeczywisty Radzca Stanu *Michajłow*. (R.In.)

— Sekretarz Rady Odeskiego Instytutu Szlachetnych Panien, Assesor Kollegialny *Pisarenko*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 3-go stopnia*.

— CESARZ Jego Mość, po najuniżeńszem przedstawieniu sprawującego obowiązek Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, Najłaskawiej mianować raczył: dnia 24-go Maja, w Potsdamie, służącego przy Ministrze Sekretarzu Stanu Królestwa Polskiego urzędnikiem do szczególnych poleceń, Radzcę Honorowego *Pawliczyńskiego*, Kollegialnym Assesorem.

— Ober-Audytor Sztabu Głównego Dowódcy portu Kronsztadzkiego, Urzędnik 9-ej klasy *Polikarpow*, Najłaskawiej podniesiony do ósmej klasy, ze starszeństwem od dnia wysługi lat prawem przepisanych w tej klasie.

— Zostający przy Moskiewskim Wojennym Jenerał-Gubernatorze Akademik CESARSKIEJ Akademii Nauk, Radzca Stanu *Hamel* (Czerwca 3-go), Najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Dyrektor Moskiewskiej Kommissyi Drogowej, Radzca Stanu *Gorczałow* i Radzcy Dworu, Powiatowi Marszałkowie Dworzanstwa: *Kliński Von-Wizin* i *Bronnicki Runicz*, Najłaskawiej mianowani (4-go Czerwca): *Gorczałow*, Rzeczywistym Radzcą Stanu, a *Von-Wizin* i *Runicz* Radzcami Kollegialnemi.

— Po przedstawieniu Ministra Narodowego Oświecenia, Najłaskawiej rozkazano Pomocnika Kuratora Charkowskiego Okręgu Szkolnego, Radzcę Stanu Hrabiego Alexandra *Panina*, naznaczyć Członkiem Głównego Zarządu Szkół, z mianowaniem go, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, za odznaczającą się gorliwością służbę, Rzeczywistym Radzcą Stanu, a Pomocnikiem Kuratora Charkowskiego Okręgu Szkolnego być Dyrektorowi Szkół Gubernii Połtawskiej, Radzcy Kollegialnemu Xięciu *Certelewu*.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, przejeżdżając przeszłego lata z S. Petersburga traktem Białoruskim, dostrzegł lasy na nim rosnące, w opuszczeniu i nieporządku, i skutkiem tego Najwyżej rozkazać raczył, lasy te, jeżeli są skarbowe, pogorzałe niezwłocznie wyrąbać, poważyć zebrać i cały pas drogowy przyprowadzić do przyzwoitego stanu; jeżeli zaś są obywatelskie, tedy, po zniesieniu się z główną zwierzchnością, przełożyć obywatelom, ażeby

нымъ начальствомъ, предложить помѣщикамъ лучше узнать свою пользу, и не истреблять понапрасну своей собственности. Въ исполненіе сей Высочайшей воли, какъ въ отношеніи лѣсовъ казенныхъ, такъ и помѣщичьихъ, сдѣлано немедленно со стороны Министерствъ Внутреннихъ Дѣлъ и Государственныхъ Имуществъ, надлежащее распоряженіе.

— По рапорту Г. Главноуправляющаго Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, Правительствующій Сенатъ, принимая въ основаніе 11-й § Высочайше утвержденнаго 14-го Апрѣля 1836 года правилъ о передачѣ въ вѣдѣніе Министра Финансовъ Сибирскихъ горныхъ заводовъ, принадлежащихъ Кабинету Его Императорскаго Величества, положилъ: Нерчинскую Горную Экспедицію переименовать въ Нерчинское Горное Правленіе, а Членовъ ея въ Совѣтники.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Г. Министръ Финансовъ отъ 11 Апрѣля сего года сообщалъ ему: что по Высочайше утвержденному 22 Мая 1836 года положенію Комитета Г. Министровъ, состоящему по представленію его о мѣрахъ къ распространенію тонкошерстнаго овцеводства, между прочимъ въ пунктѣ назначено для облегченія способовъ въ сбытъ шерсти учредить въ Ригѣ, Ревелѣ и Либавѣ особенныя для торга оною ярмарки. Объ означенномъ положеніи сообщено было отъ него тогда же бывшему Главнымъ Начальникомъ того края Маркизу Пауллучи, съ тѣмъ, чтобы онъ уведомилъ его о мѣрахъ, какія имѣютъ быть приняты по всемъ статьямъ того положенія; и въ слѣдствіе сего, по надлежащемъ сношеніи съ нимъ и нѣкоторыми другими лицами, положеніе то приведено въ должное исполненіе, исключая ярмарокъ, въ чемъ тогда по новости и малому количеству овчарныхъ въ тѣхъ мѣстахъ заводовъ, не настояло еще надобности. Какъ принятыми мѣрами овцеводство въ Остзейскихъ Губерніяхъ нынѣ значительно распространилось и улучшилось, то въ Январѣ сего года Лифляндская Ландратская Коллегія, по просьбѣ общества тамошнихъ овцеводовъ обратилась къ нему Г. Министру Финансовъ съ представленіемъ объ учрежденіи, на основаніи помянутого положенія, въ Ригѣ ярмарки для торга шерстью. Въ слѣдствіе сего онъ сносился по сему предмету съ Г. Рижскимъ Военнымъ Губернаторомъ, и получилъ отзывъ, что учрежденіе шерстяной въ Ригѣ ярмарки, онъ находитъ и съ своей стороны полезнымъ. Г. Министръ Финансовъ просилъ его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, на основаніи 2144 ст. XI Тома Свод. Закон. Устав. и Учрежд. Торг., сдѣлать зависящее распоряженіе къ приведенію сего предположенія въ исполненіе. Изъ сообщенныхъ при семъ отношеніи приложеній видно, что общество овцеводовъ назначаетъ производство ярмарки для торга шерстью каждаго года съ 20 Іюля въ продолженіи трехъ дней. Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, не находя съ своей стороны никакого препятствія, какъ къ дозволенію учредить нынѣ ярмарку въ городѣ Ригѣ, по сдѣланному Правительствомъ предназначенію еще въ 1826 году, для поощренія промышленности шерстью въ Лифляндской Губерніи, такъ и въ опредѣленіи для нее срока съ 20 Іюля на три дни каждаго года, представилъ объ открытіи Рижской ярмарки на благоусмотрѣніе Правительствующаго Сената. Когда же таковое разрѣшеніе послѣдуетъ, то не благоугодно ли будетъ Правительствующему Сенату публиковать о томъ во всеобщее извѣстіе. (Опубл. 7 Іюня с. г.)

Здѣшняя столица, подъ благотворнымъ и могущественнымъ правленіемъ нашего Великаго Монарха, съ каждымъ годомъ болѣе и болѣе распространяется и украшается: тамъ, гдѣ, годъ тому назадъ, было пустое мѣсто, или стояло старое, незначащее строеніе; теперь жители Петербурга видятъ новое прекрасное зданіе. Къ числу совершаемыхъ нынѣ замѣчательныхъ строеній, конечно относится и сооружаемое для помѣщенія Дворянскаго Собранія. Зданіе это строится въ одной изъ лучшихъ частей города: на углу Михайловской Площади и недавно открытой улицы на Невскій Проспектъ. Наружный фасадъ ему данъ соответственный фасадамъ сосѣдственныхъ домовъ; но оно замѣчательно, не говоря уже о цѣли назначенія, тѣмъ особенно, что устроиваемая въ немъ главная зала будетъ имѣть величину, совершенно достаточную для свободнаго вмѣщенія самаго многочисленнаго столичнаго собранія. Пространство залы этой 20 саж. 1 арш. въ длину, 15 сажень 2 аршина въ ширину, между стѣнами. — Хотя постройка зданія, по Высочайше одобренному проекту, ввѣрена архитектору искусному и опытному, но, по важности строенія, и слѣдуя правилу осторожности, ни въ какомъ случаѣ не лишнему, поручено было особой Комиссіей, составленной изъ нѣсколькихъ извѣстнѣйшихъ здѣсь

лучше познати свой по́зѣтекъ, и не нисzcыли напро́зну swej własności. Dla wypełnienia tej Najwyższej woli, takъ względnie lasów skarbowychъ, jako i obywatelskichъ, uczyniono niezwłocznie ze strony Ministerystwъ Spraw Wewnętrznychъ i Majątkówъ Państwa, należyte rozporządzenie.

— Podługъ raportu P. Głównozarządzającego Korpusemъ Inżynierówъ Górniczychъ, Rządzący Senatъ, biorącъ za ośnowę 11-ty § Najwyższej utwierdzonychъ 14-go Kwietnia 1836 roku prawidełъ o oddaniu pod wiedzę Ministra Skarbu Sybirskichъ fabrykъ górniczychъ, należącychъ do Gabinetu Jego Cesarskiej Mości, postanowiłъ: Nerczyńskąъ Expedycyąъ Górnicząъ nazywaćъ Nerczyńskimъ Zarządemъ Górniczymъ, a jejъ Członkówъ Radzcami.

— Rządzący Senatъ słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ, że P. Minister Skarbu pod dnemъ 11-m Kwietnia roku teraźniejszego udzieliłъ mu: iżъ podługъ Najwyższej utwierdzonego 22-go Maja 1826 roku postanowienia Komitetu PP. Ministrówъ, następnego po przedstawieniu jego o środkachъ do rozszerzenia hodowli owiecъ ciękowatośnistychъ, między innemi przezъ punktъ 12-ty postanowiono dla ułatwienia sposobówъ zbycia wełny ustanowićъ w Rydze, Rewlu i Lipawie osobne na wełnę jarmarki. O pomienionemъ postanowieniu udzielono było od niego wtedyżъ byłemu Głównymъ Naczelnikiemъ tego kraju Markizowi Paulucci, z tѣmъ, ażeby onъ uwiadomiłъ go o środkachъ, jakie mają byćdzъ przedsięwzięte względnie wszystkichъ artykułówъ tego postanowienia; i na skutekъ tego, po należytymъ zniesieniu się z nimъ i niektórymi innemi osobami, postanowienie to przyprowadzono do należytego wypełnienia, wyłączającъ jarmarki, którychъ wówczasъ dla nowości i małej liczby w tychъ miejscachъ owczarni, nie było jeszcze potrzeby. Ponieważъ przedsięwziętymi środkami chówъ owiecъ w Guberniachъ nadbałtyckichъ znacznie terazъ zostałъ rozszerzony i ulepszony, przeżъ w Styczniu roku teraźniejszego Inflantzkie Kollegiumъ Landrackie, na prośbęъ tamecznego Towarzystwaъ chowu owiecъ udało się do P. Ministra Skarbu z przedstawieniemъ o założeniu, na ośnowie pomienionego postanowienia, w Rydze jarmarku na wełnę. Na skutekъ tego znosiłъ się onъ w tej rzeczy z P. Rzykimъ Wojennymъ Gubernatoremъ, i otrzymałъ odpowiedź, że ustanowienie w Rydze jarmarku na wełnę, znajduje onъ i ze swej strony pożytecznemъ. P. Minister Skarbu prosiłъ P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ, na ośnowie 2,144 artykułuъ XI Tomuъ Połączeniaъ Prawъ, Ustawъ i Urządzeńъ Handlowychъ, uczynićъ zależąceъ rozporządzenie ku przyprowadzeniu tego zamiaru do skutku. Z udzielonychъ przytѣmъ odniesieniu się załączeńъ okazuje się, że Towarzystwoъ chowu owiecъ назначаъ trwanieъ jarmarku dla handlu wełnąъ corocznie od 20-go Lipcaъ przezъ trzy dni. P. Ministerъ Spraw Wewnętrznychъ, nie znajdującъ ze swej stronyъ żadnejъ przeszkody, takъ w dozwoleniuъ ustanowieniaъ terazъ jarmarku w mieścieъ Rydze, podługъ ułożonegoъ przezъ Rządъъ projektuъ jeszcze w roku 1826, dla zachęceniaъ przemysłuъ wełnąъ w Guberniiъ Inflantzkiej, jako i w назначeniuъ nańъ terminu od 20-go Lipcaъ na trzy dniъ corocznie, przedstawiłъ o otwarciuъ jarmarku Rzyckiego do uwagi Rządzącegoъ Senatowi. Kiedyżъ zaśъ takoweъ dozwolenie nastąpi, tedy czy nie podoba sięъ Rządzącemuъ Senatowiъ podaćъ o tѣmъ do Powszechnejъ wiadomości. (Opub. 7 Czerwca t. r.)

Stolica tutejsza, podъ dobroczynnymъ i potężnymъ rządemъ naszego Wielkiego Mонарха, w każdymъ roku coraz sięъ więcej a więcejъ rozprzestrzenia i przyozdabia: tam, gdzie przedъ rokiemъ było próżneъ miejsce, albo stałaъ budowaъ stara, nie znacząca, mieszkańcyъ Petersburga widząъ terazъ nowąъ pięknąъ budowę. Do liczbyъ wznoszącychъ sięъ terazъ godnychъ uwagiъ budowli, należyъ bezъ wątplenia i wznoszący sięъ gmachъ dla pomieszczeniaъ Zgromadzeniaъ Dworzанskiego. Gmachъ tenъ buduje sięъ w jednej zъ najlepszychъ częściъ miasta: na roguъ Michajłowskiego-Placuъ iniedawnoъ wyprowadzonejъ ulicyъ na Newski-Prospektъ. Zewnętrznaъ facyatęъ danąъ muъ odpowiedniąъ facyatomъ domówъ przyległychъ; ale onъ godnymъ jestъ uwagi, nie mówiącъ jużъ o celuъ przeznaczenia, z tego nade wszystkoъ względemъ, że urządzanaъ w nimъ głównaъ salaъ będzieъ miałaъ wielkośćъ, zupełnieъ dostatecznąъ dla swobodnegoъ pomieszczeniaъ najliczniejszegoъ zgromadzeniaъ stolicy. Przestrzeńъ tejъ saliъ jestъ 20 sажni i arszynъ długości, 15 sажni 2 arszynyъ szerokości, międzyъ ścianami. — Chociażъ budowęъ gmachu, podługъ Najwyższejъ utwierdzonegoъ projektu, powierzonoъ architektowiъ biegłemu i doświadczonemu, jednakżeъ dlaъ ważnościъ budowy, i trzymającъ sięъ prawidełъ ostrożności, w żadnymъ przypadkuъ nieъ zbytecznego, poleconoъ byłoъ osobnejъ komisji, złożonej zъ kilkuъ znakomitszychъ tutejszychъ architektów, o-

архитекторовъ, освидѣтельствовать постройку и удостоверить опытомъ въ благонадежности принятой системы постройки главной залы, и постановленія надъ нею стропиль для крыши. Коммиссія, приступивъ къ возложенному на нее порученію, произвела слѣдующее испытаніе: „Постави на мѣсто надъ залю два большихъ и одно промежуточное стропила, положила на нихъ двѣ тысячи пудовъ тяжести; стропила сѣи, послѣ первоначальной осадки на 1½ дюйма, происходящей отъ плотнаго сжатія между собой составныхъ частей, не потерпѣли, въ продолженіе трехъ дней, ни какого измѣненія; но дабы еще болѣе удостоверить въ прочности, и отвратить всякое сомнѣніе на счетъ безопасности кровли, Коммиссія сочла нужнымъ прибавить еще тяжести до пяти сотъ пудовъ; и отъ этой тяжести, составившей всего двѣ тысячи пять сотъ пудовъ, стропила сохранили первоначальное ихъ положеніе, не потерпѣвъ ни малѣйшаго измѣненія. По освидѣтельствованіи потомъ колоннъ, перемычекъ и всѣхъ частей залы, и по вынуги деревянныхъ подставокъ и подпорокъ, Коммиссія нашла каменную работу въ совершенно прочномъ и благонадежномъ состояніи, и не замѣтила нигдѣ ни какихъ движеній отъ неравной осадки. Затѣмъ Коммиссія, въ составленномъ ею формальномъ актѣ, отдавая должную справедливость искусству и старанію строителя, заключила, что причинъ сомнѣваться въ прочности зданія нѣтъ.” Постройка зданія вчернѣ окончена еще осенью прошедшаго года; съ открытіемъ весны, начались и нынѣ производятся успешно, штукатурная, лѣпная и прочія къ отдѣлкѣ служащія работы; огромныя стропила надъ главной залю, благополучно и безъ малѣйшаго препятствія, всѣ постановлены на мѣсто; теперь приступлено будетъ къ покрытію оныхъ желѣзомъ; предполагается, что строеніе будетъ совершенно готово къ исходу будущаго 1839 года. Кстати здѣсь упомянуть о бывшихъ толкахъ на счетъ этого строенія: говорили, что оно непрочное и ненадежное, что въ стѣнахъ его оказались трещины, и что даже для поддержанія сдѣланы какія-то подставы и подпоры. Доказывать неосновательность этихъ толковъ, кажется, излишне; впрочемъ, строеніе не закрыто; можно и лично удостовѣриться въ прочности, съ какою оно производится, источникъ же всѣхъ случающихся пустыхъ слуховъ, какъ извѣстно, одинъ и тотъ же: незнаніе дѣла, легковѣріе и какая-то непонятная склонность находить дурное и въ хорошемъ, дѣлаемомъ другими. (С.И.)

Одесса, 7-го Іюня.

Въ Одессѣ и всюду въ окрестностяхъ, равно какъ и въ Крыму, почти каждый день падаютъ обильные дожди.

— По извѣстіямъ изъ Ялты, отъ 31 Мая, на южномъ берегу Крыма свирѣпствовала сильная буря, съ 11-ти часовъ вечера 30 Мая до 9-ти ч. слѣдующаго утра, и причинила большой вредъ фруктовымъ садамъ и виноградникамъ. Вѣтеръ дулъ съ такою силою, что нѣкоторые старыя деревья были вырваны съ корнемъ; въ Ялтѣ, со многихъ домовъ летѣла черепица, и на кровль прекрасной церкви этого города также сдѣланы поврежденія.

10-го Іюня.

Съ 1-го Января по 1-е Іюня текущаго года отпущено изъ Одессы за границу разныхъ товаровъ на 10,577,677 руб.; главныхъ отпускныхъ статей вывезено: зерноваго хлѣба 355,540½ четв., въ томъ числѣ пшеницы 34,150 чет.; сѣмени льнянаго 34,941½ ч., сала 114,300 п., шерсти 19,005 п. Привезено изъ за границы по 1-е Іюня на 8,375,115 р.; главные статьи привоза: бумаги хлопчатой сырца 24,737½ п., масла деревяннаго 10,550 п., сахару рафинаду 26,755½ п., шелку сырца 696 п.; вина на 994,018 руб., мануфактурныхъ товаровъ на 1,357,844 р. Судовъ изъ за границы прибыло 347; отошло за границу 239. (Од. В.)

Ряжскъ, 11-го Іюня.

3-го сего Іюня пополудни въ 12-мъ часу близъ города Ряжска произошелъ сильный пожаръ, начавшійся въ Слободѣ Фофанской и совершенно опустошившій Слободы: Стрѣлецкую, Пушкарскую и Ямскую. — До 700 дворовъ сдѣлались добычею пламени. — Самому городу, въ которомъ сгорѣло 21 домъ, угрожало конечное истребленіе, по той причинѣ, что сильный вѣтеръ препятствовалъ охранять строенія отъ огня. (Сиб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Д а н и я.

Копенгагенъ, 27-го Іюня.

26 ч. въ 5 часовъ утра прибылъ на рейду Императорско-Россійскій пароходъ *Геркулесъ* и салютовалъ семью выстрѣлами. Въ 5 часовъ вечера онъ

бежрѣдъ будowę і przekonać się przez doświadczenie o trwałości przyjętego systematu wybudowania sali głównej, i postawienia nad nią krokwi. Kommissya, przystąpiwszy do danego jej zlecenia, zrobiła doświadczenie następujące: „Postawiwszy na miejsce nad salą dwa wielkie i jedną przedziałową krokwie, położyła na nich dwa tysiące pudów ciężaru; krokwie te, początkowie osiadły na 1½ cala, co pochodziło z przyczyny ścisłego połączenia między sobą części składowych, w przeciągu trzech dni, żadnej potém nie doznały odmiany; ale żeby bardziej jeszcze przekonać się o trwałości, i uchylić wszelką wątpliwość względnie bezpieczeństwa dachu, kommissya poczytała za rzecz potrzebną, dodać jeszcze ciężaru do pięciuset pudów; i od tego ciężaru, wynoszącego w ogóle dwa tysiące pięćset pudów, krokwie zachowały początkową swą pozycyą, żadnej niedoznawszy odmiany. Po obejrzeniu potém kolumn, przesklepień i wszystkich części sali, i po wyjęciu drewnianych podstawek i podperek, kommissya znalazła robotę mурową w zupełnie trwałym i bezpiecznym stanie, i nie dostrzegła nigdzie żadnych poruszeń od nierównego osiadania. Potém Kommissya, w ułożonym przez nią akcie formalnym, oddając należną sprawiedliwość umiejętności i staraniu budowniczego, wniosła, że przyczyn powątpiewania o trwałości budowy nie ma.” — Budowanie gmachu zgrubej roboty ukończone zostało jeszcze w jesieni roku przeszłego; za nadziejami wiosny, rozpoczęły się i teraz statecznie odbywają się, tynkowanie, sztukaterye i inne do ozdób służące roboty; ogromne krokwie nad główną salą, szczęśliwie i bez najmniejszej przeszkody, wszystkie postawione są na miejscu; teraz przystąpią do pokrycia żelazem; spodziewając się, że budowa będzie zupełnie ukończona pod koniec roku 1839 go. Nie od rzeczy tu będzie napomknąć o rozmowaniach, jakie dały się słyszeć względem tej budowy: mówiono, że jest nie trwałą i niebezpieczną, że w jej ścianach okazały się rysy; i że nawet dla utrzymania, porobiono jakieś podstawy i podpory. Przekonywać o bezzasadności tych mniemań, zdaje się rzeczą zbyteczną; zresztą, budowa nie jest zamknięta; można osobiście przekonać się o trwałości, z jaką się skutecznia: źródłem wszystkich zdających się próżnych pogłosek, jak wiadomo, jest jedno i toż samo: nieznanie rzeczy, łatwowierność i jakaś niepojęta skłonność, znajdować złe i w dobrém, przez innych robioném. (P. P.)

Одесса, 7-го Червца.

В Одессѣ и въезде въ окрестностяхъ, равнѣе какъ и въ Крымѣ, правѣе ко днѣ падаѣ обѣте десече.

— Подлугъ вѣдомосѣ зъ Ялты, под днѣмъ 31 Мая, на полудниовымъ брегѣ Крымѣ, велика пановала буря, од 11-стѣ годинѣ в нocy 30-го Мая до 9-тѣй настѣпного рана, и велике зрѣдѣла szkody в огородахъ фруктовыхъ и винницѣхъ. Вѣтръ былъ такъ гвалтовный, же нѣкѣторѣ старѣе дрѣзѣа выврѣcone былъ зъ корzenia; в Ялтѣ зъ вѣлу домѣв спадаѣ дачѣвкѣ; дачъ пѣкного кощѣола тѣго мѣаста зостаѣ такъ же uszkodzony.

10-го Червца.

Од 1-го Сѣчѣнѣа до 1 Червца року бѣжѣщего выслано зъ Одессы за границѣ рѣзnychъ товарѣв на 10,577,677 рублѣ; глѣвnychъ артыкулѣв вывозовыхъ выслано: збожа 355,540½ четв., в тѣй лѣчбѣ пшѣнѣцы 34,150 четв., сѣмѣнѣа лѣнѣанѣго 34,941½ четв., тоѣу 114,300 пудѣв., вѣлу 19,005 пудѣв. Прѣвѣзѣно зъа границѣ до 1 Червца на 8,375,115 р.; глѣвные артыкулы прѣвѣзѣу: сурѣвѣй бавѣлу 24,737½ пудѣв.; олѣву 10,550 пудѣв., цукру рафѣнаду. 26,755½ пудѣв., ѣдѣвѣбу сурѣвѣго 676 пудѣв.; вѣна на 994,018 рублѣ; товарѣв фабрѣчныхъ на 1,357,844 рублѣ; окрѣтовъ зъа границѣ прѣвѣѣло 347; вышѣло зъа границѣ 239. (О.О.)

Рѣзскъ, 11-го Червца.

Днѣа 3-го Червца о полнocy блѣзко мѣаста Рѣзска велике здарѣѣ, сѣе пожаръ, кѣторѣ повстаѣ, в слѣбѣдѣ Фофанскѣй, и зѣпѣлѣне знѣсчѣѣ слѣбѣды: Стрѣлецкѣа, Пушкарскѣа и Ямскѣа. До 700 домѣв стаѣ сѣе паствѣа огня. — Самѣму мѣасту, в кѣторѣмъ згорѣа 21 домѣв нѣчѣйбѣе грозѣло знѣсчѣенѣе, зъ прѣчѣнѣнѣ, же вѣатр мѣцны прѣсчѣадзѣаѣ брѣонѣнѣу будѣвлѣа од огня.

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Д а н и я.

Копенгага, 27 Червца.

Днѣа 26-го о годз. 5 рано прѣвѣѣѣ на рѣѣдѣ Цѣсарско-Рѣссыѣскѣй парѣходъ *Herkuless* и салѣтовѣаѣ сѣѣдмѣа выстрѣлами. О годз. 5 по полуднѣу одпѣлѣа до

отправился въ Гельсингерь съ Императорско-Россійскимъ посланникомъ Барономъ Николи, Имп. Россійскимъ Генеральнымъ Консуломъ Статскимъ Совѣтникомъ Гершау и многими другими членами Русскаго Посольства. 27 ч. въ часъ и $\frac{1}{2}$, *Геркулесъ* и Кор. Шведскій пароходъ *Gylfe* прибыли на здѣшнюю (Копенгагенскую) рейду. На послѣднемъ пароходѣ нах-дился Великій Князь Наслѣдникъ Русскій. Припушечной палубѣ изъ цитадели Его Императорскихъ Высочество въ 2 часа ступилъ на берегъ и при тамошней встрѣчѣ Губернаторомъ города Принцемъ Вильгельмомъ Гессенскимъ. Великій Князь тотчасъ отпра-вился къ Королю въ Амеліенбургъ. Вечеромъ съ Королев. фамилією посѣщали театр; на другой день былъ пріемъ чиновниковъ первыхъ трехъ классовъ. (Слухъ о прибытіи Его Величества Императора Рос-сійскаго оказался неосновательнымъ). (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Гамбургъ, 3-го Юля.

Слышно, что Его Императорское Высочество Ве-ликий Князь Наслѣдникъ Русскаго Престола, кото-раго сначала сегодня вечеромъ сюда ожидали, не придетъ до 5 или 6 ч. сего м.

Мюнхенъ, 28-го Юня.

Со вчерашняго дня ходятъ здѣсь по рукамъ э-кземпляры напечатанной въ Регенсбургѣ брошюрки изливашей свѣтъ на темную исторію одного умер-шаго уже несчастнаго (Каспера Гаузера?), который по мнѣнію однихъ былъ обманщикомъ, но по мнѣнію большинства безпримѣрно несчастною жертвою без-честныхъ интригъ. Если въ сей брошюркѣ о чѣмъ сомнѣвался, объясненія вѣрны, то сочинительницъ, (накто Гр. ф. А.) которая теперь находится въ Мюн-хенѣ, никакъ не уклонится отъ награды, назначен-ной за развязку сей ужасной загадки, надъ кото-рою Германія и даже Европа такъ давно напрасно трудятся. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 27-го Юня.

Генераль Гаксо выдержавъ болезненную операцію послѣ которой казалось онъ нѣсколько поправился, 25 ч. с. м. скончался. Сегодня въ 11 час. утра, тѣло предано землѣ съ военными почестями. Вся воен-ная власти и отряды войскъ стоящихъ здѣсь пол-ковъ, присутствовали при погребеніи.

— Графиня Липона оставила вчера Парижъ.

— Ожидаемая въ Тулонъ Англійская эскадра подъ командою Адмирала Стопфорда состоитъ изъ линій-ныхъ кораблей *Каледонія* 120 пушекъ, *Ст. Винсанъ* 120 пушекъ, *Тундереръ* 80 пуш.; *Канопусъ* 80 пуш. *Эдинбургъ* 74 пушки; фрегатовъ *Баргамъ* 60 пушекъ, *Эндиміонъ* 44 пуш. и корвета *Актеонъ* 32 пушки.

— Баронъ Яковъ Ротшильдъ заключивъ соуду въ 37 мил. на 3 проц. курсомъ 73 $\frac{1}{2}$, вчера изъ Брюсселя сюда возвратился. Г. Рихтенбергеръ агентъ Дома Ротшильдовъ тотчасъ уплатилъ 8 мил. въ Белгій-скую казну. Замѣчательно, что первый сдѣланный Белгією 5 проц. заемъ выданъ вышею цѣною нежели вышій 5-процентный. Г. Ротшильдъ предъ вы-ѣздомъ изъ Брюсселя имѣлъ у Короля Белгійскаго частную аудіенцію а Г. Рихтенбергеръ уполномо-ченный къ заключенію займа, получилъ крестъ ордена Леопольда.

28-го Юня.

Судъ Перовъ собрался сегодня въ качествѣ слѣд-ственной Палаты для принятія доклада слѣдственной Коммиссіи о процессѣ Поручика Леги и заключе-нія о докладѣ Генераль Прокурора. Если судъ об-виненіе объявитъ справедливымъ, то вѣроятно пуб-личныя пренія начнутся 9 Юля.

— Придворный бюлетель уведомляетъ сегодня, что Король давалъ вчера аудіенцію какому то Иадійско-му Принцу, не объявляя впрочемъ имени сего Принца.

— *Хартіа 1830-го* опровергаетъ распространен-ный многими здѣшними журналами слухъ, что Гер-цогъ Немурскій отъ Короля вручить Англійской Ко-ролевѣ алмазный букетъ будто стоящій милліонъ.

— Правительство объявило сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 26 Юня: „22 ч. Эспартеръ совершенно разбилъ Герге и отобралъ у него 4 орудія. Въ тотъ же день Паньесеррода пере-шла въ руки Эспартеры.“

— Сегодня распространился здѣсь слухъ, что Принцъ Людвигъ Наполеонъ оставилъ Швейцарію и нечаянно перешелъ въ окрестностяхъ Нейбейрзаха за Рейнь, чтобы возвратиться во Францію.

— Г. Созе оставилъ вчера Парижъ отправляясь въ Белгію и Пруссію.

29-го Юня.

Палата Перовъ вчера при запертыхъ дверяхъ имѣла засѣданіе предложавшееся шесть часовъ и по-

Helsingör mając na swym pokładzie Cesarstwo Rossyjskiego Posta Barona Nic. I. I., Ces. Rossyjskiego Kon-сула Jeneralnego. Radcę Stanu Gersbau i wielu ia-nych Członków Poselstwa Rossyjskiego. D. 27 o 3-ch kwadransach na drugą, przybył *Herkuless* i Kr. Szwedz-ki parohod *Gylfe* na tu. j. s. a. (Kopenhageńską) rejdę. Na pokładzie ostatniego znajdował się Wielki Xiążę Nastezca Tronu Rossyjskiego. Śród huku dział z cy- tadelli, wylądował Jego Cesarz. Wysokość o godz. 2 i przy domu celnym przyjęty był przez Gubernatora miasta, Xięcia Wilhelma Heskiego. Wielki Xiążę udał się natychmiast do Króla do Amelienburga. Wie- czorem z rodziną Królewską odwiedzał teatr; nazajutrz rano były przyjmowane osoby rang pierwszych trzech klas. (Pogłoska o przybyciu Cesarza Jego Mości Ros- syjskiego, okazała się bez zasady) (A.P.S.Z.)

НИЕМЦЫ.

Hamburg, 3-go Lipca.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE NASTEP-CA TRONU Rossyjskiego, którego z początku dzisiaj wie- czorem tu oczekiwano, mówią, że nieprzybędzie przed d. 5 lub 6 ter. m.

Monachium 28-go Czerwca.

Od dnia wczorajszego kroją tu exemplarze wy- drukowanego w Regensburgu pisemka, mającego rzu- cać światło na ciemną historję zmarłego już pewnego nieszczęśliwego (Kaspra Hausera?), który, podług zda- nia jednych był wtajemniczonym oszustem, lecz w mniemaniu większości bez przykładną nieszczęśliwą ofia- rą haniebnych intryg. Jesliby, o czem tymczasem bar- dzo wątpimy, zawierające się w tém pisemku wyjaśnie- nia, były prawdziwe, tedy autorka (jakaś Hr. v. A.) która się teraz znajduje w Monachium, niemożaby się wymówić od nagrody, jaka jest wyznaczona za rozwią- zanie tej okropnej zagadki, nad którą Niemcy, a nawet cała Europa, tak długo daremno się trudzą. (A.P.S.Z.)

FRANCEA.

Paryż, dnia 27 Czerwca.

Jenerał Hako, wytrzymawszy bolesną operacyą, po której zdawał się być już zdrowszym, d. 25 zakoń- czył życie. Dzisiaj o godz. 11 rano, Jenerał został pogrze- biony z wojskowemi honorami. Wszystkie znakomit- sze wojskowe osoby i oddziały ze wszystkich stojących tu na załodze półków, były obecne przy pogrzebieniu.

— Hrabina Lipona wczora opuściła Paryż.

— Oczekiwana do Tulonu eskadra Angielska pod roz- kazami Admirala Stopford składa się z okrętów linio- wych *Caledonia* o 120 działach, *St. Vincent* o 120 działach, *Thunderer* o 80 dział., *Canopus* o 80 dz. *Edin- burg* o 74 dz.; z fregat *Barham* o 60 działach, *Endymion* o 44 działach i korwety *Acteon* o 32 działach.

— Baron James Rothschild wczora z Bruxelli znowu tu powrócił, zawalwszy 37-milionową pożyczkę na 3 pct. w kursie 73 $\frac{1}{2}$. P. Richtenberger, agent domu Rothschildów, natychmiast wylieżył do skarbu Belgijskiego sum- mę 8 million. Zasługuje na uwagę, że pierwsza zawar- ta przez Belgią 5-proc. pożyczka, wydana była na wyższą cenę, aniżeli terazniejsza 3 procentowa. P. Rot- schild przed swym odjazdem z Bruxelli miał posłu- chanie u Króla Belgów, a P. Richtenberger, który był upoważniony do zawarcia pożyczki, otrzymał krzyż Or- deru Leopolda.

Dnia 28.

Sąd Parów zgromadził się dzisiaj jako Izba oskar- żająca, dla wysłuchania doniesienia kommissyi śledczej o processie Porucznika Laity i uczynienia postanowie- nia na przełożenie Prokuratora Jeneralnego. Jeśli Sąd Parów ogłosi oskarżenie za słuszne, tedy rozprawy pu- bliczne zaczną się pewnie 9 Lipca.

— Biuletyn dworu donosi dzisiaj, że Król dawał wczora posłuchanie pewnemu Xiążęciu Indyjskiemu, niewymieniając zresztą jego imienia.

— *Karta 1830-go* zaprzecza rozszerzonym przez roz- maite dzienniki pogłoskom, że Xiążę Nemours ze stro- ny Króla miał wręczyć Królowej Angielskiej bukiet dy- amentowany, mający wynosić million wartości.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegra- ficzną z Bayonny pod 26 Czerwca: „D. 22 Epartero zupełnie pobit Guergué i zabrał mu 4 działa. Te- goż dnia Peñacerrada dostała się w ręce Epartery.“

— Dzisiaj rozbiegła się tu pogłoska, że Xiążę Ludwik Napoleon opuścił Szwajcaryą i nagle w okolicach Neu- breisach przeszedł przez Ren, mając zamiar powrócić do Francji.

— P. Sauzet opuścił wczora Paryż, udając się w podróż do Belgii i Pruss.

Dnia 29.

Izba Parów miała wczora 6-godzinne posiedzenie za drzwiami zamkniętymi i wydała potem wyrok, przez

томъ объявила мянѣе, что Поручикъ Лети почитается обвиненнымъ и Судъ Перовъ объявилъ себя какъ надлежащую власть. Обвиненные Томассенъ, Ландо и Гжа Ламоть, такъ какъ оправдались отъ подозрѣнїя, не подвержены процессу. Признаніе въ обвиненїи объявлено большинствомъ 148 противу 5 голосовъ. Пренїя начнутся 9 Іюля.

— Здѣсь непрекращаются еще слухи о тайномъ путешествіи Людвига Наполеона и даже утверждаютъ, что онъ находится уже въ Парижъ и при производствѣ процесса Лети печально появится въ Палатѣ перовъ. Говорятъ о чрезвычайныхъ мѣрахъ предосторожности, которыя при концѣ будутъ сдѣланы у входа въ Палату Перовъ.

— Министръ Народнаго Просвѣщенія по случаю совѣщаній о его бюджетѣ объявилъ въ Палатѣ Депутатовъ, что въ тоже время Медицинская Коммиссія занимается составленіемъ закона о наукахъ и о практикѣ врачей и что этотъ законъ будетъ предложенъ въ будущемъ засѣданіи Палаты.

— Парижскій Архіепископъ 10 Іюля займѣтъ свой домъ въ Варенской улицѣ и кажется намѣренъ возобновить свои требованія въ отношеніи отстройки Архіепископскаго дворца.

— При разделении вышей принадлежавших Императору Наполеону, Графиня Липона получила эполеты, которые носил Наполеонъ въ сраженіи при Вель-Альянсъ. Передъ отъездомъ своимъ изъ Парижа Графиня подарила одну изъ эполетъ Генералу Эксельману а другую Г-ну Таэтану Мюрату, племяннику бывшаго Неаполитанскаго Короля.

— Вчера въ тотъ день, когда въ Лондонѣ проис-
ходила коронація Англійской Королевы, была здѣсь
очень дурная и дождливая погода. (A.P.S.Z)

А н г л і я.

Лондонъ, 29 го Іюня.

Вчера уже утром на улицахъ, которыми предположено совершить коронаціонное шествіе, видно было, что наступилъ торжественный день. Почти съ полночи эта часть Лондона приняла такой оживденный видъ, какъ среди яснаго дня. Съ 1-го часа утра, длинный рядъ экипажей началъ слѣдовать къ Вестминстерскому Аббатству. Однако двери Аббатства были открыты около 5 час. Въ 4 часа, 21 пушечный выстрѣлъ изъ орудій поставленныхъ въ паркѣ въ первый разъ возвѣстилъ день коронаванія. Это было сигналомъ для колоколовъ всѣхъ церквей Вестминстерской части города, которые раздались въ тоже время а также для вывѣски Королевс. флаговъ на Адмиралтействѣ и на *Horse-Guards*, зданіи занимаемомъ главнымъ Начальникомъ Арміи. Чтобы показать большую важность морской силы, флагъ на последнемъ зданіи былъ такъ выставленъ, что западный вѣтръ немогъ его тронуть, между тѣмъ, какъ флагъ вывѣшенный на вышней точкѣ Адмиралтейства совершенно былъ развѣнчанъ вѣтромъ. Платформы на обоихъ этихъ зданіяхъ, а также на многихъ другихъ значительнѣйшихъ домахъ, до 5 часовъ уже наполнены были зрителями, также въ улицахъ и площадяхъ устроенные галереи и лѣса. Всѣ мѣста блистательно убраны были коврами и хоругвами. Нижній Парламентъ собрался въ 9 часовъ. Въ немъ находилось около 500 Членовъ и всѣ были въ парадѣ, а военные въ мундирѣ своихъ полковъ. Гг. Фикторъ и Кемпбелъ, первый въ бархатномъ сертукѣ персиковаго цвѣта, послѣдній въ пледѣ своего Клана, когда вошли въ залу привѣтствуемы были громко: „Слушайте, слушайте!“. Въ 9½ часовъ Ораторъ пригласилъ Членовъ отправляться порядкомъ по жребію, Графствами къ которымъ онѣ принадлежали, въ Вестминстерское Аббатство. Жребіи брошены и шествіе двинулось въ 10 часовъ; наконецъ Ораторъ съ Чиновниками палаты. Когда члены нижней палаты прошли, улицы мало по малу пустѣли, и войска образовали шпалеръ отъ *Charing-Cross* до Вестминстерскаго Аббатства. Между тѣмъ предъ дворцомъ Королевы построилась собственная коронаціонная процессія. Въ 9 часовъ было все готово и ровно въ 10 часовъ Ея Величес. вошла въ экипажъ. Минута эта опять возвѣщена пушечными залпами и длинная великолѣпная процессія шествовала медленно на *Constitution-Hill*, предписаннымъ порядкомъ. Раздался громкой возгласъ, когда народъ увидѣлъ Королеву, которая казалась очень была этимъ тронута и на площади предъ дворцомъ еще разъ велѣла остановиться, чтобы показать собранію, съ какимъ благоволеніемъ она принимаетъ сей знакъ приверженности. На всемъ пространствѣ, гдѣ проходило шествіе, стѣсненіе было чрезвычайное, однако неслучилось никакого значительнаго несчастія, что должно приписать отличными мѣрамъ полиціи. Вездѣ между народомъ было такоежъ восхищеніе, и съ радостными восклицаніями

który Porucznik Laity uznany został w stanie oskarżenia i Sąd Parów ogłosił siebie za właściwą władzę. Współobwinieni Thomassin, Landois i Pani Lamotte, ponieważ się usprawiedliwili ze wszelkich zarzutów, nie zostali objęci w sprawie. Uznanie w stanie obwinienia nastąpiło większością 148 przeciwko 5 głosom; publicznie rozprawy zaczęła się 9 Lipca.

— Nieustają tu jeszcze pogłoski o tajnej podróży Xiecia Ludwika Napoleona, a nawet utrzymują, że już znajduje się w Paryżu i przy odbywaniu procesu Laity nagle stanąć ma w Izbie Parów. Mówią o nadzwyczajnych środkach ostrożności, które przy końcu maja byćć urządzają przy drzwiach, prowadzących do Izby Parów.

— Minister Oświecenia Narodowego z okoliczności
 narad nad swym budżetem w Izbie Deputowanych, o-
 świadczył, że Kommissya medyczna zajmuje się w tej
 chwili ułożeniem prawa o naukach i praktyce leka-
 rzy i że prawo to przełożone będzie Izbie na posiedze-
 niu następującem.

— Arcybiskup Paryżki 10 Lipca zajmie swój hotel na ulicy Varennes izdaje się chcieć wznowić swe reklamy względem odbudowania pałacu Arcybiskupiego.

— Przy podziale rzeczy, które należały do Cesarza Napoleona, Hrabina Lipona otrzymała szlify, które nosił Napoleon w bitwie pod Belle-Alliance. Przed swym odjazdem z Paryża, Hrabina jedną z tych szlif darowała Jenerałowi Excelmans, a drugą P. Gaëtonowi Muratowi, siostrzanowi byłego Króla Neapolitańskiego.

— Wczora, w dzien odbywajacej sie w Londynie koronacy Królowej Angielskiej, byla tu burzliwa i dżdżysta pogoda. (A.P.S.Z.)

ANGLIA.

Londyn, dnia 29-go Czerwca.

Już na poranku, ulice, przez które orszak korona-
 cyjny miał przechodzić, okazywały, że nadszedł nako-
 niec dzień uroczysty. Była jeszcze prawie północ, a
 już ta część Londynu, stawiała tak ożywiony widok,
 jakby śród dnia. Długi szereg pojazdów, od godziny
 i rano, zaczął ciągnąć ku Opactwu Westminster. Je-
 dnakże podwoje Opactwa, dopiero o godz. 5 otworzono.
 Pierwsze zwiastowanie dnia koronacyi nastąpiło o godz.
 4 przez wystrzały 21 razy z dział wystawionych w Par-
 ku. Był to rzeczą znak dla dzwonów wszystkich ko-
 ściołów w części Westminsterskiej, które rozległy się
 w tejże chwili, a również dla wystawienia Królew-
 skiej chorągwi na Admiralicji i na *Horse Guards*, urzę-
 dowym gmachu naczelnego wodza wojska. Dla nada-
 nia większego znaczenia potężde morskiej, załknięto cho-
 ragiew na ostatniej budowie tak, żeby wiatr zachodni nie
 mógł jej poruszyć, gdy przeciwnie chorągiew, umocowana
 na Admiralicji na najwyższym punkcie gmachu, była cał-
 kiem przez wiatr rozwinięta. Platformy na obu tych bu-
 dowach, jak równie i na wielu innych znakomitych do-
 mach, jeszcze przed godziną 5 napelnione były widza-
 mi, podobnież na ulicach i placach urządzone galerie
 i rusztowania. Wszystkie miejsca najświetniej ozdobio-
 ne były dywanami i chorągwiami. Izba Niższa zgro-
 madziła się o godz. 9, w liczbie około 500 członków,
 wszyscy w galowych ubiorach, a większość w mundurze
 swych półków. PP. Fictor i Campbell, pierwszy w exami-
 nitnej sukni koloru brzoskwinowego, ostatni w płedzie
 (płaszcz wełniany) swojego klanu, gdy weszli na salę, byli
 głośno powitani: „Słuchajcie, słuchajcie!” O pół do 10 mó-
 wca wezwał członków do udania się do Opactwa West-
 minsterskiego w kolei, w jakiej Hrabstwa, do których
 należą, przez los wyciągnięte będą. Rzucono losy i or-
 szak wyruszył około godz. 10, na końcu mówca z urzę-
 dnikami Izby. Gdy Członkowie Izby Niższej przeszli,
 ulice opróżniały się powoli z pojazdów i wojska ufor-
 mowały szpaler od Charing Cross aż do Opactwa.
 Tymczasem przed pałacem Królowej, ustawiony był
 właściwy orszak koronacyjny. Og wszystko było go-
 towe, a o samej 10 Królowa wsiadła do powozu. Chwilę
 tę znowu ogłoszono przez salwy z dział, i długi wspa-
 niały orszak, zwolna postępował na wzgórek konsty-
 tucyjny, w porządku przepisany. Ogromny rozległ
 się okrzyk, gdy lud ujrzał Królową, która zdawała się
 tém hydź głęboko wzruszoną i jeszcze raz kazała się za-
 trzymać na placu przed pałacem, dla okazania zgroma-
 dzenemu ludowi, z jaką łaskawością przyjmuje te do-
 wody przychylności. Na całej przestrzeni, kędy orszak
 przechodził, natłok był do nieopisania, jednak o żadnym
 znacznym niesłyszananprzypadku, w c.óm powszechnie po-
 chwalano rozporządzenia policyjne. Wszędzie lud okazy-
 wał tenże entuzjazm i z nieustannemi radośnemi okrzyka-
 mi, mieszał się uroczysty odgłos dzwonów. Zpomiedzy
 członków rodziny Królewskiej najwywiej od ludu wi-
 tani byli: Xiężna Kent i Xiężna Sussex, a z Postów cu-
 dzoziemskich Marszałek Soult. W opactwie Westmin-

мѣшался торжественный звонъ колоколовъ. Изъ Членовъ Королев. Фамиліи особенно усердно были поздравляемы Герцогиня Кентская и Герцогъ Суссекскій, а изъ иностранныхъ Пословъ Маршалъ Суальт. Въ Вестминстерскомъ Аббатствѣ уже до 5 часовъ заняты были мѣста по билетамъ. Собраніе находилось въ великолѣпнѣйшемъ уборѣ. Къ прибывшимъ раньше другихъ, принадлежали Шерифы, Алдерманы и другіе городскіе чиновники. Перы и ихъ супруги собрались около 7 час. и заняли мѣста, откуда лучше видна была церемонія коронаціи. Съ большею честью сдѣлано мѣсто старому Графу Грею когда онъ вошелъ въ церковь, а Лордъ Линдегорстъ, привѣтствуемъ былъ громкими рукоплесканіями и смѣхомъ. Мало по малу собирались иностранные Князья и Принцы, между которыми находился Герцогъ Нассаускій на канунѣ прибывшій въ Лондонъ и Герцогъ Немурскій. Они заняли мѣста на лавкахъ дипломатическаго корпуса. Незадолго до прибытія Членовъ палаты, около 10 часа появился Лордъ Майоръ съ супругою; для нихъ устроено было отличное мѣсто на хорѣ. Наконецъ въ 11½ часовъ коронаціонное шествіе прибыло въ Аббатство и около 12 час. появилась Королева. Она казалось очень была тронута зрѣлищемъ представившимся ей, но вѣрно и твердою стопою взошла на главный алтарь. Тутъ начались коронаціонные обряды прежде уже описаннымъ порядкомъ. Корона, которую Кентбургскій Архіепископъ возложилъ при барабанномъ боѣ и громѣ пушекъ на голову Королевы, среди восклицаній всего собранія: „*Боже сохрани Королеву!*“ сіяла ялмазами и жемчугомъ, которые покрыли весь почти убръсъ. Цѣнать ее въ 111,000 фун. стер. Когда Королева уже была коронована, возложили также малые свои короны Члены Королев. Фамиліи, Перы и ихъ супруги. Потомъ слѣдовала присяга начатая Архіепископомъ Кентбургскимъ, который предъ престоломъ ставъ на колѣна, поцѣловалъ руку Королевы и произнесъ слова: „Я Вилліамъ, Архіепископъ Кентбургскій, хочу быть вѣрнымъ и преданнымъ Тебѣ нашей Королевы Владѣтельницѣ, и Твоимъ наследникамъ, Королямъ или Королевамъ соединенныхъ Королевствъ Великобританіи и Ирландіи и я буду вѣрно исполнять все, что принадлежитъ моей должности, которой я, какъ церковнаго права, испрашиваю себя отъ Тебя. Такъ мнѣ да поможетъ Богъ!“ Такуюжъ присягу произнесли и прочіе Епископы. Потомъ Герцогъ Кембриджскій и Суссекскій и собравшіеся Перы взошли на ступени трона, коснулись короны Королевы, поцѣловали, два первые въ лице, а послѣдніе въ руку и удалились. Королева принявъ потомъ св. причастіе, въ 4 часа оставила церковь, и шествіе опять возвратилось во дворецъ, куда прибыло около 6 часовъ. Новыя восклицанія привѣтствовали Королеву. Вечеромъ въ сей торжественный день Князь Веллитонъ далъ большой балъ, къ которому кромѣ Герцога, Герцогини и Принца Георга Кембриджскихъ, Герцогини Глouceстерской, Герцога Немурскаго и другихъ находящихся здѣсь Высочайшихъ лицъ, приглашено 2000 особъ изъ знатнѣйшаго Дворянства и всѣ послы а также весь находящійся здѣсь дипломатическій корпусъ, и на которомъ Страусъ игралъ съ своимъ оркестромъ. Весь городъ былъ блистательно иллюминированъ и народныя увеселенія, именно театры, фейерверки воздушныя шары и проч. продолжались до поздней ночи. Сегодня вечеромъ, Лордъ Мельбурнъ, Лордъ Джонъ Россель, Канцлеръ Финансовой Палаты, Лордъ Гленельгъ, Лордъ Пальмерстонъ, Графъ Минто и прочіе дають большіе обѣды, торжествуя вчерашній день.

(A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Миланъ, 18 Іюня.

Въ нашемъ богатомъ, прекрасномъ и многолюдномъ городѣ, дѣлаются вышныя приготовленія для встрѣчи Императора, который со всѣмъ великолѣпьемъ Цезарей, прибудетъ въ сей городъ. Говорятъ, что придворные костюмы будутъ сдѣланы на покрой Испанскихъ. Парадный экипажъ Императора будетъ запряженъ въ шесть бѣлыхъ лошадей; сбруя, вышитая золотомъ по алому бархату, будетъ стоить 20,000 рейн. гульд. Предъ экипажемъ, рейткнехты одѣтые въ богатую ливрею, въ большихъ парикахъ и въ Испанскихъ береткахъ, будутъ вести верховыхъ лошадей, покрытыхъ шитыми золотомъ попонами. Императорская свита, даже и придворныя дамы, будутъ сопутствовать Его Величеству верхами. Послѣ въѣзда, городъ будетъ иллюминированъ, потомъ будетъ прогулка по Корсо и спектакль въ театрѣ *la Scala*, на коемъ зрители будутъ въ нарядныхъ костюмахъ (*paré*). Предъ коронаціею, 3-го Сентября, происходитъ будетъ торжественное представленіе. На придвор-

stersкіемъ już przed godz. 5 miejsca zajęte były przez widzów, opatrzonych w bilety. Zgromadzenie było w najokazalszych ubiorach. Do przybyłych najraniej, należeli szeryfowie, aldermanowie i inni urzędnicy miejscy. Parowie i ich małżonki zgromadzili się około godz. 7 i zajęli miejsca najdogodniejsze do widzenia ceremonii koronacyjnej. Z wielkiem uszanowaniem uczyniono miejsce dla staroego Hrabiego Grey, gdy ten wszedł do kościoła a Lord Lyndhurst powitany głośnie oklaskami i śmiechem. Po kolei przybywali zagraniczni Xiążęta, a pomiędzy niemi Xiąże Nassauski, który w wigilią przybył do Londynu i Xiąże Némours. Zajęli oni miejsce w trybunach przeznaczonych dla ciała dyplomatycznego. Przed samem przybyciem członków Izby, około godz. 10, ukazał się Lord Major z małżonką; dla niego zrobione było najlepsze miejsce na chórze. Nakoniec o pół do 12 przybył orszak koronacyjny do Opactwa, a przed samą 12 weszła Królowa. Zdawała się być bardzo uderzona widokiem, jaki się Jej przedstawił, lecz mocnym i pewnym krokiem przybyła przed wielki ołtarz. Nastąpiły obrzędy koronacyjne, już pierwiej opisanym sposobem. Korona, którą Arcy-Biskup Kanterburski włożył na głowę Jej Kr. Mości wśród odgłosu bębnów i dziań, a przyciem całe zgromadzenie zawołało: „*Boże zachowaj Królową!*“ iskrzyła się od dyamentów i peret, które całkiem prawie okrywały obręcz. Wartość jej cenią na 111,000 funtów. Gdy Królowa została ukoronowana, Członkowie rodziny Królewskiej, Parowie i ich małżonki, włożyli także swe małe korony. Hołd i przysięga, które potem nastąpiły, rozpoczęte były przez Arcy-Biskupa Kanterburskiego, który uklęknawszy przed tronem, ucałował rękę Królowej i wymówił słowa: Ja, William, Arcy-Biskup Kanterburski, chcę być wiernym i podległym Tobie, naszej Monarchini Pani, i Twoim Dziedzicom Królom i Królowym połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, i chcę wienie spełniać, co należy do mojego urzędu, którego ja, jako prawa kościelnego, upraszam sobie od Ciebie. Tak mi Boże dopomóż!“ Tęż przysięgę wykonali i inni Biskupi. Potem Xiążęta Cambridge i Sussex oraz zgromadzeni Parowie weszli na stopnie tronu, dotknęli się korony Królowej, ucałowali, dwaj pierwsi w twarz, a ostatni w rękę i oddalili się; po czem Królowa Jej Mość, przyjąwszy Komunię, o pół do 4 opuściła kościół, i orszak znowu powrócił do pałacu, dokąd przybył dopiero około godz. 6. Nowy okrzyk powitał Królową i wynurzono powszechną radość, że Jej Kr. Mość po tak długim, utrudzającym obrzędzie wyglądała dobrze i i wesoło. W wieczor tego dnia uroczystego, Xiąże Wellington dawał wielki bal, na który, oprócz Xięcia, Xiężny i Xięcia Jerzego Cambridge, Xiężny Gloucester, Xięcia Némours i innych obecnych tu Wysokich Osób, zaproszonych było 2,000 osób ze znakomitszej szlachty i wszyscy Posłowie, również cały rezydujący tu korpus dyplomatyczny. Na balu grał Strauss ze swoją orkiestrą. Całe miasto było najwspanialej oświetlone, a zabawy ludu, składające się z teatrów, ogniów sztucznych, halonów i innych, trwały do późnej nocy. Dzisiaj wieczorem Lord Melbourne, Lord John Russel, Kanclerz Izby Skarbu, Lord Glenelg, Lord Palmerston, Hrabia Minto, Wielki Mistrz Dworu Królowej, Wielki Koniuszy i dziedziczny Marszałek kraju, na obchod dnia wczorajszego, dają wielkie obiady w swych mieszkaniach urzędowych. (A.P.S.Z.)

W z o s n y.

Medyolan, 18 Czerwca.

W naszym bogatym, pięknym i ludnym mieście czynią nadzwyczajne przygotowania na przyjęcie Cesarza, który z całą wspaniałością Cesarów przybędzie do Medyolanu. Ubioru dworskie mają być robione krojem hiszpańskim. Powóz paradny Cesarza ciągniony będzie przez sześć białych koni, sama uprzęż, haftowana złotem na karmazynowym aksamicie, kosztować będzie 20,000 reńskich. Poprzedzać powóz ten będą konie wierzchowe, okryte czaprakami złotem haftowanymi, i prowadzone przez służących w świetnej liberyi z długimi perukami na głowie i w baretach hiszpańskich. Cały orszak, nawet i Damy dworskie, towarzyszyć będą Cesarzowi konno. Po wjeździe nastąpi powszechne oświecenie miasta, przejażdżka po Corso i widowisko strojne (paré) w teatrze *la Scala*. Przed koronacją w dniu 3 Września, odbywać się będzie przyjmowanie hołdu. Na bal dworski zaproszonych będzie 4,000 osób; obstalowano w Paryżu do biesiady naczyńia stołowe za 50,000 fr. Prócz tego będzie uroczysta przejażdżka do S.

(2)

ный балъ будетъ приглашено 4,000 особъ. Столовые приборы заказаны въ Парижъ и будутъ стоить 50,000 фр. Сверхъ того, будетъ потѣшка въ обитель С. Амвросія, спектакль въ театрѣ *la Scala* съ великолѣпнымъ баломъ, большой церковный парадъ, маневры, открытіе триумфальныхъ воротъ мира, осмотръ выставки произведеній изящныхъ искусствъ, концертъ при дворѣ, въ коемъ будутъ участвовать виртуозы консерваторіи; будутъ также фейерверки и народные зрѣлища. (О.Г.Ц.П.)

О БУССКИХЪ ВОДАХЪ

(Сообщено Докт. Мед. Четыркинымъ.)

(Продолженіе.)

Кромѣ обыкновенныхъ ваннъ, есть также струевая; а въ скоромъ времени компанія сдѣлаетъ опрыскивающую и дождевую. Въ задней части строенія находится аппаратъ для выкачиванія изъ источника воды насосами, и мастерскія, а также котель, въ которомъ нагревается паромъ минеральная вода, и резервуаръ для холодной воды. За большимъ строеніемъ находится маленькая каменная ротонда, въ коей устроены краны для питья минеральной воды. На сѣверной сторонѣ есть бассейнъ съ фонтаномъ, и разводитъ большой садъ для прогулки.

Сверхъ того для больныхъ воинскихъ нижнихъ чиновъ, присылаемыхъ изъ госпиталей и лазаретовъ дѣйствующей арміи, устроено лѣтнее помѣщеніе въ баракахъ, которое снабжено отъ Варшавскаго Военнаго госпиталя кроватями и прочими госпитальными вещами и прислугой; на будущее же время предположено учредить настоящій Военный госпиталь для тѣхъ больныхъ, коимъ нужно продолжать леченіе чрезъ всю зиму, либо употребить другой курсъ.

Для 50 бѣдныхъ обывателей всякаго вѣроисповѣданія, не исключая и Евреевъ, уже устроена больница Св. Николая.

На сѣверовостокъ отъ главнаго источника находится другой, а на западъ третій, принадлежащій Доктору Винтерфелду, но въ нихъ воды бѣднѣе составными частями.

Въ помѣщеніяхъ при ваннахъ, за комнату платятъ 4 злота въ сутки; какъ помѣщеніе это далеко отстоитъ отъ мѣстечка, и не имѣетъ никакихъ хозяйственныхъ выгодъ, и при томъ плата довольно значительная, то останавливаются тамъ только семейства посостоятельнѣе и имѣющія собственную прислугу. Въ самомъ мѣстечкѣ довольно порядочныя комнаты съ хозяйственными удобствами можно нанять по два злота въ сутки и даже дешевле.

Содержаніе въ *Бускѣ* стоитъ менѣе, нежели въ половину противъ Варшавы. Во весь курсъ леченія водами есть тамъ хорошій трактиръ, бываютъ редуты, фанты для бѣдныхъ и проч., есть почта, аптека и хорошій пекарь.

Нынѣшнимъ лѣтомъ Правительство намѣрено сдѣлать шоссе, отъ мѣстечка до ваннъ. Компанія располагаетъ по обѣимъ сторонамъ построить домики для найма по самой дешевой цѣнѣ.

Питье воды доселѣ было бесплатно, но компанія, не вознаграждаемая доходами за издержанный на обзаведеніе капиталъ, положила на сей годъ брать по 20 злотыхъ съ особы за весь курсъ леченія.

Бусскій минеральный источникъ, по своимъ дѣлительнымъ свойствамъ, есть неоспоримо первый не только въ Царствѣ, но даже изъ всѣхъ водъ находящихя въ провинціяхъ, составлявшихъ прежде Королевство Польши. Мы имѣемъ нѣсколько химическихъ еи разложеній. Занимались этимъ Гг. аптекари: Гейрихъ, Вернеръ и Профессоръ Китаевскій, Прилагаемый здѣсь анализъ сдѣланъ Профессоромъ Б. Александровскаго Университета Китаевскимъ, къ сожалѣнію похищеннымъ у наукъ преждевременною смертію.

Въ 16 унціяхъ Бусской воды содержится:

Поваренной соли . . .	74,0983 гранъ.
Сѣрнокислой магнезій . .	16,5273 —
Сѣрнокислой извести . .	9,3274 —
Соленокислой магнезій . .	4,7080 —
Углекислой извести . . .	0,6505 —
Углекислой магнезій . . .	0,5905 —
Экстрактивнаго начала . .	0,2688 —
Водородовой соды . . .	0,1696 —
Водобромовой соды . . .	0,0598 —

Газовъ въ кубическихъ Нюрнбергскихъ дюймахъ:

Сѣро-водороднаго . . .	0,98 гранъ.
Углекислаго	0,50 —
Азота	0,56 —
Температура воды отъ + 11° до + 12° Р.	

(Окончаніе впереди)

Ambrogio, widowisko w teatrze *la Scala* ze świetnym baletem, wielka parada kościelna, ćwiczenia wojskowe, odkrycie tryumfalnego łuku pokoju, odwiedzin wystawy sztuk pięknych, koncert u dworu wykonany przez wirtuozów z konserwatorium, jako też różne fajerwerki i widowiska dla ludu. (G.R.K.P.)

О ВОДАХЪ БУССКИХЪ.

(Podano przez Dra Med. Czetyrkina).

(Ciąg dalszy.)

Oprócz kąpiei zwyczajnych, jest także i strumieniowa; a wkrótce kompania urządzi kąpiel oblewającą i kropliwą. W tylnej części budowy znajduje się aparat do pompowania wody ze źródła, laboratoria, kocioł do ogrzewania wody mineralnej parą, i rezerwoar na wodę zimną. Za tym wielkim budynkiem jest jeszcze murowana mała rotunda, w której urządzone są kurki, dostarczające wodę mineralną do picia. Od północy widać fontanę, i zakłada się wielki ogród do przechadzek.

Oprócz tego, dla żołnierzy, przysyłanych ze szpitali i lazaretów armii czynnej, urządzony został letni lokal w barakach, opatriony w łóżka i inne szpitalne sprzęty, jakoteż w stosowną posługę, przez szpital Wojskowy Warszawski. Jest oraz zamiar urządzenia stałego szpitalu, w którymby mogli być umieszczani tacy chorzy, których kuracja musi trwać przez zimę, lub którzy muszą odbyć kurację powtórną.

Dla chorych zaś mieszkańców z klasy uboższej, wszelkich wyznań, nie wyłączając i żydów, utworzony już został szpital S. Mikołaja.

Na północy - wschod od głównego źródła leży drugie, a z tyłu, trzecie, należące do Doktora Winterfelda; lecz ich wody uboższe są w części mineralne.

W lokalach przy łaźniach, płaci się za pokój 4 złote na dobę; że zaś miejsce to znacznie jest odległém od miasteczka, i nie ma żadnych gospodarskich dogodności, a do tego jeszcze opłata dosyć jest znaczna, przeto stawiają tam tylko zamożniejsi i mający własną usługę. W samém miasteczku, porządny i dogodny lokal, nająć można za 2 zł. na dobę, a nawet i taniej.

Życie w *Busku* jest o połowę tańsze, jak w Warszawie. Przez cały czas kuracyi utrzymywana jest tamże dobra traktyernia, bywają reduty, gry fantowe na korzyść ubogich i t. p. jest oraz poczta, apteka i dobry piekarz.

Tego lata Rząd ma zamiar urządzić drogę bitą od miasteczka do łaźni, a z obu stron tej drogi kompania ma pobudować domki do wynajmowania ich, jak najtaniej.

Picie wody było dotąd bezpłatne; lecz kompania, nie będąc wynagradzana dochodem za wyłożony kapitał, postanowiła na ten rok brać po 20 zł. od osoby za cały czas kuracyi.

Źródło wód mineralnych Buskich, pod względem skutecznych swych własności, jest bez zaprzeczenia pierwszym, nie tylko w Królestwie, ale nawet i pomiędzy wszystkich wód, znajdujących się w prowincjach, które składały dawniejszą Polkę. Mamy kilka takich wód rozbiórów chemicznych, jako to: PP. Aptekarzy: *Heinricha*, *Wernera* i Profesora *Kitajewskiego*. Oto jest rozbiór Profesora b. Uniwersytetu *Alexandrowskiego*, *Kitajewskiego*, zawołane dla nauk zgasłego:

W 16 stu uncjach wody Buskiej znajduje się:

Soli kuchennej	74,0983 gran.
Siarczanu magnezji . . .	16,5273 —
Siarczanu wapna	9,3274 —
Solnika magnezji	4,7080 —
Węglaanu wapna	0,6505 —
Węglaanu magnezji . . .	0,5905 —
Pierwiastku ekstrakowego	0,2688 —
Wodjodanu sody	0,1696 —
Wodobromianu sody . . .	0,0598 —

Газовъ, въ кубическихъ Нюрнбергскихъ:

Водородно-сиарчистого . .	0,98 гранъ.
Квасу węglowego	0,50 —
Salętrorodnego	0,56 —
Температура воды отъ + 11° до + 12° Р.	

(Dokończenie nastąpi.)